

Undervisningsplan/pensumliste for:

Politologisk introduktionskursus – E26

For statskundskab, samfundsfag, politik og økonomi, tilvalg i samfundsfag

Undervisningsplan:

BOG = bogen kan købes i Politologisk Bogformidling (webshop)

BS = teksten er uploadet i BrightSpace

KB = teksten kan downloades og printes via Det kongelige Bibliotek

Online = teksten kan findes online via det angivne link

<i>TIME dato for fore- læsning</i>	<i>EMNE</i>	<i>FORELÆSNING</i>	<i>Antal sider</i>	<i>HOLDTIME</i>	<i>Antal sider</i>
1 25.-8.	Politik og politologi v. RS og MB	Det politiske system Blom-Hansen og Christiansen 2026, “Den demokratiske styringskæde”, kap. 1 i Dds	21	Politikbegrebet og dets forskellige former Christiansen, Elklit og Nedergaard 2020, “Polity, Politics, and Policies: A Reconsideration”, KB	16
2 27.-8	Ideologier v. MB	Politiske ideologier Heywood 2021, <i>Political Ideologies</i> , uddrag pp. 1- 18, BS Freeden 2003, <i>Ideology. A Very Short Introduction</i> , uddrag pp. 51-66, KB	35	Ideologi og ulighedens oprindelse Piketty 2021, “About Capital, Power, and Ideology”, KB	24
3 1.-9.	Magt v. MB	Magtens former Hopmann, Mik-Meyer, og Petersen 2025, <i>Magt i et forandret Danmark</i> , uddrag pp. 6-24, Online	19	Folkestyrets udfordringer Binderkrantz, Pedersen og Petersen 2025, <i>Det danske demokratiske udfordringer</i> , uddrag pp. 67-91, Online [Sidste kapitel ”Det danske demokrati til diskussion” kan med fordel læses først]	25

4 3.-9.	Demokrati og styreformer v. MT	Styreformer Andersen og Skaaning 2026, "Det Danske Demokrati", kap. 2 i Dds Hellwig and Samuels 2008, "Electoral accountability and the variety of democratic regimes", uddrag pp. 65- 71 + 83-84, KB	33	Præsidentialisme vs. parlamentarisme Linz 1990, "The perils of presidentialism", pp. 51-69, KB	19
5 8.-9.	Interesseorganis ationer og sociale bevægelser v. MB	Interesseorganisationer, sociale bevægelser og politisk forandring Binderkrantz og Christiansen 2026, "Interesseorganisationern e", kap. 9 i Dds Lindekilde og Olesen 2015, <i>Politisk protest</i> , uddrag pp. 29-47, BS	41	Incels som social bevægelse Kallio og Törnberg 2025, "Rituals of resentment", KB	14
6 10.-9.	Vælgeradfærd v. RS	Vælgeradfærd Hansen og Stubager 2026, "Vælgerne", kap. 3 i Dds Shorrocks 2018, "Cohort Change in Political Gender Gaps in Europe and Canada", uddrag pp. 135-144 + 146-153 + 157-161, KB Nennstiel og Hudde 2025, "Is there a growing gender divide among young adults in regard to ideological left-right self- placement?", KB	57	Identitetspolitik som ny dimension? Stubager, Hjorth og Shamshiri-Pedersen 2024, "Wokeisme og identitetspolitiske holdninger", BS	22
7 17.-9.	Medier v. MT	Traditionelle medier McCormick, Hague and Harrop 2025, "The media", uddrag, pp. 362- 383, BS	55	Sociale medier Binderkrantz, Hopmann og Petersen 2025, "Medierne i et forandret dansk demokrati", Online	20

		<p>Hopmann, Mayerhöffer og Olesen 2026, "Medierne", kap. 10 i Dds</p> <p>Tromborg og Albertsen 2023, "Candidates, voters, and voting advice applications", KB</p>		<p>Petersen 2024, "Hvorfor er den politiske samtale på sociale medier så fjendtlig?", Online</p>	
8 22.-9.	Valg- og partisystemer v. RS	<p>Partisystemer</p> <p>Caramani 2023, "Party Systems", BS</p> <p>Elklit 1986, "Det klassiske danske partisystem bliver til", BS</p> <p>Pedersen og Kosiara-Pedersen 2026, "Partier og partisystemer", kap. 5 i Dds uddrag, afsnit 1-4</p>	52	<p>Valgsystemet i Danmark</p> <p>Elklit 2026, "Valgsystemenerne", kap. 4 i Dds</p>	26
9 24.-9.	Partier og politikere v. MT	<p>Partier og personalisering</p> <p>Pedersen og Kosiara-Pedersen 2026, "Partier og partisystemer", kap. 5 i Dds uddrag, afsnit 5-9</p> <p>H.H. Pedersen 2023, "Personalisation and Political Parties", KB</p>	18	<p>Politikernes valgkampagner</p> <p>Hansen, Kosiara-Pedersen og Pedersen 2024, "Kandidaternes kampagner og betydning for de personlige stemmetal", uddrag pp. 511-538, BS</p>	28
10 29.-9.	Parlamerter og regeringer v. MT	<p>Parlamerter og regeringsdannelse</p> <p>Christiansen og Skjæveland 2026, "Folketinget", kap. 6 i Dds</p>	19	<p>Regeringsarbejdet</p> <p>Christensen og Mortensen 2026, "Regeringsarbejdet: Mellem ressortautonomi og central samordning", kap 7 i Dds</p>	26
11 1.-10.	Embedsværket v. AMT	<p>Embedsværkets organisering og arbejde</p> <p>Christensen 2026, "Det administrative system", kap. 8 i Dds</p>	29	<p>Embedsværket indefra: Rollen som embedsperson</p> <p>Trangbæk forthcoming, <i>Mellem magt og ministre – embedsværket indefra</i>, uddrag, BS</p>	28

		Finansministeriet 2015, "Kodex VII", uddrag pp. 12-14, Online		Granskningskommissionen 2022, <i>Beretning</i> , uddrag pp. 618-630, BS	
12 6.-10.	Politikformulering v. AMT	Hvordan bliver politik til i ministeriet? Christensen, Wang og Opstrup 2016, "Embedsmandsdyderne og det ministerielle hierarki", KB Hjelholt og Tranekær 2019, <i>Policy-analyse: Teori og praksis</i> , uddrag pp. 15-21 + 231-243, BS Christensen og Mortensen 2016, "Strategisk neutralitet", uddrag pp. 49-51, BS	43	Muligheder og udfordringer i politikudformning Folketingets Ombudsmand 2014, "Ikke aktindsigt i særlige rådgiveres bistand til ministre", Online Trangbæk, Amalie (2021), <i>Life at the top</i> , uddrag pp. 169-179, Online	12
13 8.-10.	Faglig læringsdag v. RS + eksterne	Tekster mv. på Brightspace		Tekster mv. på Brightspace	
14 20.- 10.	Implementering v. AMT	Hvordan oversættes politik fra papir til praktik? Nielsen 2016, "Implementeringsteori", uddrag pp. 335-352 + 356-359, BS Nielsen og Pedersen 2020, "Landmænd er da økonomisk rationelle – eller?", KB	40	Implementeringsudfordringer Børne- og Undervisningsministeriet 2025, <i>Juniorsemesterlære</i> , uddrag pp. 5 + 12-16 + 19-24, Online	12
15 22.- 10.	Velfærdsstaten v. AMT	Velfærdsstatens opbygning og udvikling Jensen 2014, <i>Velfærdsstaten</i> , uddrag pp. 13-23 + 28-35 + 40-50, BS	30	Fremtidens velfærdsstat: Udvikling eller afvikling? Green-Pedersen og Jensen 2025, "Den danske velfærdsstat: Har den en universel fremtid?", KB	17
16 27.- 10.	Introduktion til dansk udenrigs- og	Småstater, magt og danske udenrigs- og sikkerhedspolitik	20	Udviklingen i de danske udenrigspolitiske strategier	24

	sikkerhedspolitik v. RBP	Pedersen og Wivel 2026, "Danmark i verden", kap. 12 i Dds, uddrag afsnit 1, 2, 4-6		Scavenius 1995, <i>Forhandlingspolitikken under besættelsen</i> , uddrag pp. 9-23, BS Hækkerup 1965, <i>Danmarks udenrigspolitik</i> , uddrag pp. 41-46, BS Regeringen 2003, <i>En verden i forandring</i> , KB Regeringen 2023, <i>Udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi</i> , Online	
17-29.-10.	Dansk NATO- og FN-politik v. RBP	Dansk sikkerhedspolitik i NATO og FN Pedersen og Wivel 2026, "Danmark i verden", kap. 12 i Dds, uddrag afsnit 3 Schmidt 2021, "Byrdedelingsdebatter", KB Andersen 2021, "Hvad vil Danmark med FN?", Online	47	Byrdedeling i NATO og FN's reducerede rolle for dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik Bilag /datasæt fra: Kiel Institute, Online Forsvarsministeriet, Online	
18-3.-11.	EU som politisk system og dansk EU-politik v. RBP	Europapolitikken og udviklingen på EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik Pedersen, Blom-Hansen og Martinsen 2026, "Dansk Europapolitik", kap. 11 i Dds, uddrag afsnit 1-8 R.B. Pedersen 2023, "Small states shelter diplomacy", KB Schmidt 2024, "Den transatlantiske ledestjerne", uddrag uden noter, BS	61	Dansk og europæisk sikkerhedspolitik Pedersen (forthcoming 2026) "Hvorfor er Danmark gået med til fransk atomar afskrækkelse?", BS	4

19 5.-11.	Norden, Arktis og Grønland i dansk udenrigspolitik v. RBP	Norden og Grønlands rolle i dansk udenrigspolitik Olesen 2026, ”Kongeriget Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik”, KB Henriksen og Rahbek-Clemmensen 2017, ”Grønlandskortet”, uddrag pp. 1-22, Online Pedersen og Olesen 2025, ”Dansk og grønlandsk afmagt?”, Online	47	USA, Grønland og Rigsfællesskabets fremtid United States Government 2025, <i>National Security Strategy of the United States of America</i> , uddrag pp. 15-19, Online Bilagsmateriale med udsagn fra grønlandske, amerikanske og danske politikere, Online	4
20 10.- 11.	Opgaveskrivning mv. v. RS	Opgaveskrivning Rienecker og Jørgensen 2022, <i>Den gode opgave</i> , uddrag pp. 21-38+42-55, BS		Bibliotekskursus	
21 12.- 11.	Anvendelse af politologisk teori og analyse: Klima som case v. MB, RBP, RS, AMT og MT	Eksempler på forskningsspørgsmål og analyser fra fagets forskellige dele		Forskningsspørgsmål	
22	GAI-kursus	Ingen forelæsning		GAI-kursus i begge holdtimer i ugen	
				Samlet pensum:	992

Pensumliste:

Bøger:

Blom-Hansen, Jens og Peter Munk Christiansen (2026). *Det demokratiske system*, 6. udgave. København: Hans Reitzels Forlag. (herefter Dds)

Online-materiale/AU Library:

- Andersen, Louise Riis (2021). 'Hvad vil Danmark med FN?' *DIIS Report 2021:01*. København: Dansk Institut for Internationale Studier. Online. Link: [Hvad_vil_Danmark_med_FN_DIIS_Report_2021_02.pdf](#)
- Binderkrantz, Anne, David N. Hopmann og Michael Bang Petersen (2025). 'Medierne i et forandret dansk demokrati', Essay fra Magtudredningen 2.0. Online. Link: https://ps.au.dk/fileadmin/Statskundskab/Billeder/Forskning/Forskningsprojekter/Magtudredning/Bogserie/Medierne_i_et_forandret_dansk_demokrati_-_Magtudredningen_2.0_-_December_2025.pdf
- Binderkrantz, Anne Skorkjær, Lene Holm Pedersen og Michael Bang Petersen (2025). *Det danske demokratis udfordringer*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. Online. Link: <https://unipress.dk/udgivelser/d/det-danske-demokratis-udfordringer/>
- Børne- og Undervisningsministeriet (2025). *Juniormesterlære – Vejledning til kommuner om organisering og tilrettelæggelse af juniormesterlæreordningen i 8. og 9. klasse*. Børne- og Undervisningsministeriet. Online. Link: <https://uvm.dk/media/immp5kkl/250410-juniormesterlaere-vejledning.pdf>
- Christiansen, Peter Munk, Jørgen Elklit, og Peter Nedergaard (2020). "Polity, Politics, and Policies: A Reconsideration", i Peter Munk Christiansen, Jørgen Elklit, og Peter Nedergaard (red.), *The Oxford Handbook of Danish Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 684-700. E-bog via KB
- Christensen, Jørgen Grønnegård, Julie Grunnet Wang og Niels Opstrup (2016). 'Embedsmandsdyderne og det ministerielle hierarki'. *Politica*, 48:4, 431-454. KB
- Finansministeriet (2015). *Kodex VII*. København: Moderniseringsstyrelsen. Online. Link: <https://medst.dk/viden-og-vaerktoejer/regler-og-rammer/retningslinjer-for-embedsmaend/kodex-vii-de-syv-centrale-pligter/>
- Folketingets Ombudsmand (2014). Ikke aktindsigt i særlige rådgiveres bistand til ministrenes partipolitiske arbejde. Online. Link: https://www.ombudsmanden.dk/find-viden/nyheder/2014/ministrenes_partipolitiske_arbejde#:~:text=En%20s%C3%A6rlig%20r%C3%A5dgiver%20har%20mulighed%20for%20at,selv%20om%20r%C3%A5dgiveren%20er%20i%20forbindelse%20med%20ministeriet.
- Freedon, Michael (2003). *Ideology. A Very Short Introduction*, Oxford: Oxford University Press. E-bog via KB
- Green-Pedersen, Christoffer og Carsten Jensen (2025). 'Den danske velfærdsstat: Har den en universel fremtid?', *Politica*, 57:3, 1-21. KB
- Hellwig, Timothy og David Samuels (2008). 'Electoral accountability and the variety of democratic regimes', *British Journal of Political Science*, 38:1, 65-90. KB

- Henriksen, Anders og Rahbek-Clemmensen, Jon (2017). *Grønlandskortet*. København: Center for Militære Studier, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Online. Link: https://cms.polsci.ku.dk/publikationer/groenlandskortet/CMS_Rapport_2017_Gr_nlandskortet.pdf
- Hopmann, David, Nanna Mik-Meyer, og Michael Bang Petersen (2025). *Magt i et forandret Danmark*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. Online. Link: <https://unipress.dk/udgivelser/m/magt-i-et-forandret-danmark/>
- Kallio, Patrik, og Anton Törnberg (2025). Rituals of resentment: How dark emotional energy fuels incel identity and solidarity, *Acta Sociologica*, 68:3, 287-304. KB
- Linz, Juan J. (1990). 'The perils of presidentialism', *Journal of Democracy*, 1:1, 51-69. KB
- Nennstiel, Richard og Ansgar Hudde (2025). 'Is there a growing gender divide among young adults in regard to ideological left-right self-placement? Evidence from 32 European countries', *European Sociological Review*, 41:6, 862–883.
- Nielsen, Helle Ørsted og Anders Branth Pedersen (2020). 'Landmænd er da økonomisk rationelle – eller? Danske landmænds respons på pesticidafgifter'. *Politica*, 52:2, 104-124. KB
- Olesen, Mikkel Runge (2026) 'Kongeriget Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik for Arktis og Nordatlanten: Hvem bestemmer?'. *Økonomi og Politik*. KB
- Pedersen, Helene Helboe (2023). 'Personalisation and political parties', i Neil Carter, Daniel Keith, Gyda M. Sindre, Sofia Vasilopoulou (red.), *The Routledge Handbook of Political Parties*. New York: Routledge, pp. 254-265. E-bog via KB
- Pedersen, Rasmus Brun (2023). 'Small states shelter diplomacy: Balancing costs of entrapment and abandonment in the alliance dilemma'. *Cooperation and Conflict*, 58:4, 441-457 KB
- Pedersen, Rasmus Brun og Olesen, Mikkel Runge (2025). 'Dansk og grønlandsk afmagt? Sikkerhedspolitikens betydning for grønlandsk selvstændighed i en ny verdensorden'. Essay fra Magtudredningen 2.0. Online. Link: [Essay af Pedersen og Olesen tema 7.2.pdf](#)
- Petersen, Michael Bang (2024). 'Hvorfor er den politiske samtale på sociale medier så fjendtlig?'. Essay fra Magtudredningen 2.0. Online. Link: https://ps.au.dk/fileadmin/Statskundskab/Billeder/Forskning/Forskningsprojekter/Magtudredning/Essays/Tema15/Petersen_Tema_15_.pdf
- Piketty, Thomas (2021). 'About Capital, Power, and Ideology', *Agora* 39:1-2, 301-324. KB
- Regeringen (2003). *En verden i forandring. Regeringens bud på nye prioriteter i Danmarks udenrigspolitik*. København: Regeringen. KB [link](#)
- Regeringen (2023). *Udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi*. København: Regeringen. Online. Link: [uss_2023_dk_.pdf](#)

- Schmidt, Jakob Linnet (2021). 'Byrdedelingsdebatter i NATO og dansk forsvarspolitik'. *Internasjonal Politikk*, 79:2, 132-152. KB
- Shorrocks, Rosalind (2018). 'Cohort Change in Political Gender Gaps in Europe and Canada: The Role of Modernization', *Politics & Society*, 46:2, 135–175.
- Trangbæk, Amalie (2021). *Life at the top: Understanding top bureaucrats' roles as the link between politics and administration*. Aarhus: Politica. Online. Link: <https://politica.dk/politicas-phd-serie/amalie-trangbaek>
- Tromborg, Mathias Wessel og Andreas Albertsen (2023). 'Candidates, voters, and voting advice applications', *European Political Science Review*, 15:4, 582–599.
- United States Government (2025). *National Security Strategy of the United States of America*. Washington DC: The White House. Online. Link: [2025-National-Security-Strategy.pdf](https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/07/2025-National-Security-Strategy.pdf)

BrightSpace:

- Caramani, Daniele (2023). 'Party Systems', i Daniele Caramani (red.), *Comparative Politics*, 6. udg. Oxford: Oxford University Press, pp. 254-276. BS
- Christensen, Jørgen Grønnegård og Peter Bjerre Mortensen (2016). *I politikens vold*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag. BS
- Elklit, Jørgen (1986). 'Det klassiske danske partisystem bliver til', i Jørgen Elklit og Ole Tonsgaard (red.), *Valg og vælgeradfærd: Studier i dansk politik*. Aarhus: Politica, pp. 21-38. BS
- Granskningskommissionen (2022). *Beretning*. København: Folketinget. BS
- Hansen, Kasper Møller, Karina Kosiara-Pedersen og Helene Helboe Pedersen (2024). 'Kandidaternes kampagner og betydning for de personlige stemmetal', i Kasper Møller Hansen og Rune Stubager (red.), *Partiledernes kamp om midten. Folketingsvalget 2022*. København: DJØF Forlag, pp. 511-538. BS
- Heywood, Andrew (2021). *Political ideologies – an introduction*. 7. udg. New York: Palgrave. BS
- Hjelholt, Anders Morris og Thomas Tranekær (2019). *Policy-analyse: Teori og praksis*. København: Hans Reitzels Forlag. BS
- Hækkerup, Per (1965). *Danmarks udenrigspolitik*. København: Fremad. BS
- Jensen, Carsten (2014). *Velfærdsstaten: en introduktion*. 2. udg. København: Hans Reitzels Forlag. BS
- Lindekilde, Lasse og Thomas Olesen (2015). *Politisk protest, aktivisme og sociale bevægelser*. København: Hans Reitzels Forlag. BS
- McCormick, John, Rod Hague og Martin Harrop (2025). 'The media' i John McCormick, Rod Hague og Martin Harrop (red.), *Comparative Government and Politics*. 13. udg. London: Bloomsbury Publishing. BS

- Nielsen, Vibeke Lehmann (2016). 'Implementeringsteori', i Anders Berg-Sørensen, Caroline Howard Grøn og Hanne Foss Hansen (red.), *Organiseringen af den offentlige sektor*. 2. udg. København: Hans Reitzels Forlag. BS
- Pedersen, Rasmus Brun (forthcoming 2026). 'Hvorfor er Danmark gået med til fransk atomafskrækkelse?'. *Ræson*. BS
- Scavenius, Erik (1995) *Forhandlingspolitikken under besættelsen*. 2. udg. København: Spektrum. BS
- Schmidt, Jakob Linnet (2024). 'Den transatlantiske ledestjerne: Sikkerhedspolitiske tendenser og realiteter i Danmark 2019-2024', *Historisk Tidsskrift*, 124:2, pp. 389-420. BS
- Stubager, Rune, Frederik Hjorth og Ditte Shamshiri-Petersen (2024). 'Wokeisme' og identitetspolitiske holdninger', i Kasper Møller Hansen og Rune Stubager (red.), *Partiledernes kamp om midten. Folketingsvalget 2022*. København: DJØF Forlag, pp. 371-392. BS
- Trangbæk, Amalie (Forthcoming 2026). *Mellem magt og ministre – embedsværket indefra*. Aarhus: Forlaget Klim. BS

Supplerede (ikke pensum)

- Rienecker, Lotte og Peter Stray Jørgensen (2022). *Den gode opgave*. 6. udg. København: Samfundslitteratur. BS